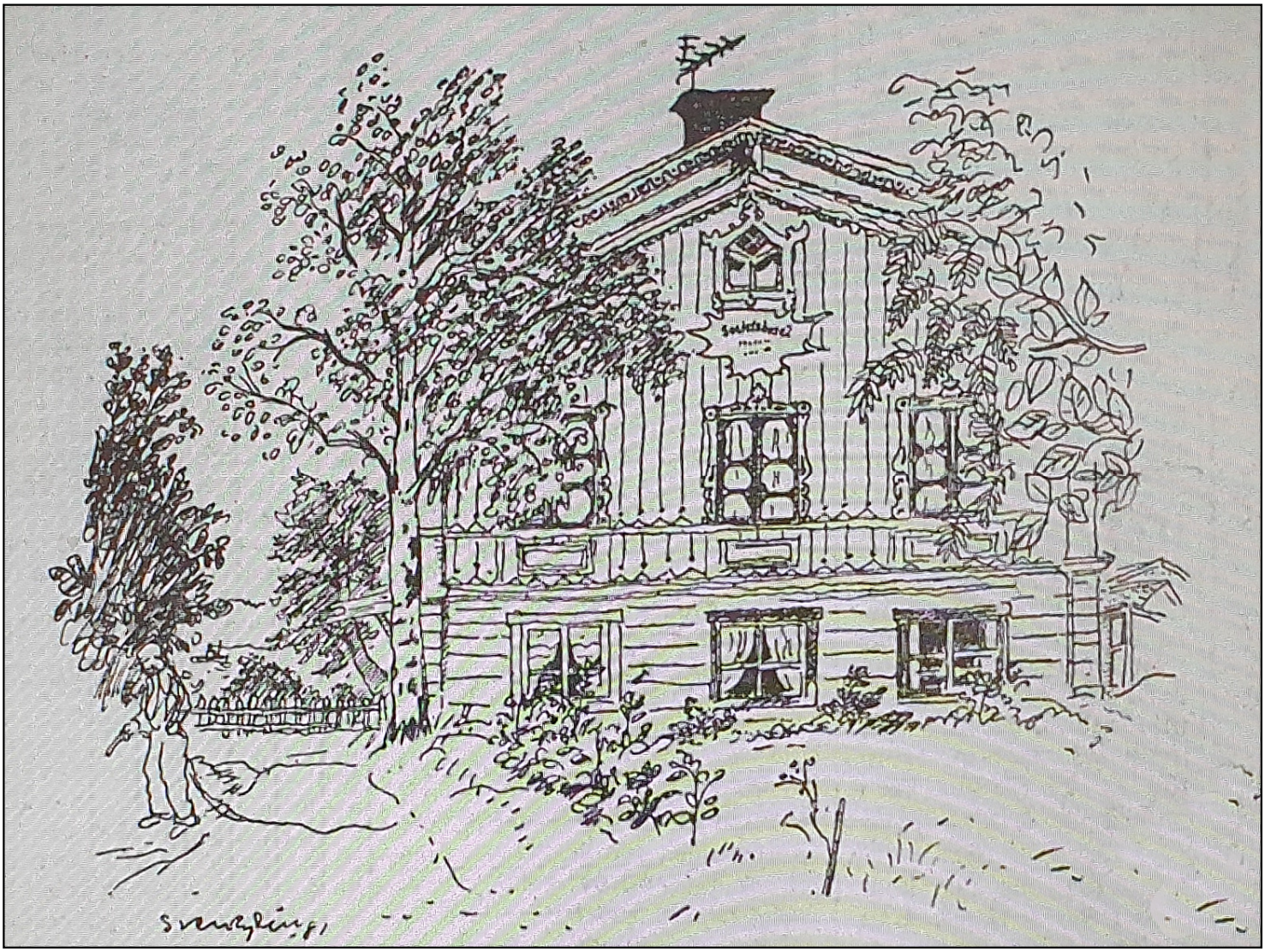

Bild nr	Tid	Kategori / Plats	Motiv
T404	1981	Hus / Byggnader	Tidningsklipp: Societetshuset

Huset som överlevde

JUST SOM entusiasterna för skärgårdsidyllen Dalarö går en sjämn match mot kallsinniga myndigheter för att få ha sitt 110-årigs apotek kvar, kan de fira en seger på ett frontavsnitt. Efter tusen om och många men har de fått det gamla Societetshuset förklarat som byggnadsminne. Föreningen Skärgårdsbetoderna med eldsjälar som vrakforskaren Anders Franzén och läkaren Sigge Urwitz har satsat 10 000 kronor som ett första bidrag för restaureringen och självvaste riksantikvarien har spänt på 15 000 kronor.

Societetshuset skall återställas i det skick det hade på Oscar IIs tid. Då var Dalarö ett ostkustens Marstrand. Kungen ankrade med "Drott" och tog in i trerumssviten och det blev lysande baler i stora salongen.

◇

SOM FÖR hundra år sedan till badort skulle [illegible] sig i därvarande societet. Dalarös Societetshus öppnades 1865 och det drog till sig en namnkunnig krets av sommargäster. Här glämmade Heidenstam och Oscar Levertin, August Blanche hans tillbringa fyra somrar i kåken innan han gick bort 1868 och på senare tid drög skådespelarvärlden in. Teatermannen August Lindberg bodde här med sina barn, Per som blev regissör och döttrarna som gifte in sig i kulturen, Greta med Tor Bonnier och Stina med Hjalmar Bergman.

◇

FAST HJALMAR var ju så förskräckligt blyg. Han älskade Stina men på baleerna i Societetshuset stod han ute i trappan och kikade genom rücketa spjälor medan Stina dansade med andra kavaljerer. Nåja, de blev så småningom gifta ändå och tillbringade ett 20-tal somrar i denna del av skärgården. Stina återvände ofta till sitt ungdoms Societetshus så länge hon orkade. På 50-talet, när Hjalmar Mehr bodde här om somrarna, kom hon hit och propsade att få följa med på abbormete som var en av hennes lidelser.

— De satt efteråt här i köket och skröt om sina fiskebravader, säger Helga Broman som ägt det gamla Societetshuset sedan 1958 då hon satte stället i stånd i mån av kassa och förmåga.

Men de lövsågade verandorna var borta redan när hon trädde till. Först nu när huset blivit kultur finns det utsikter att bygga upp dem igen som på salig monarkens tid. Hans rum är ännu bevarade och de stora speglarna som Oscar II skänkte Dalarösocieteten pryder ännu fondväggen i balsalen. De inramas av tapeter som suttit där sedan 1864 utan att förlora färgen.

◇

RUNT SOCIETETSHUSETS trädgård löper en mur. Och somliga vill påstå att den murats av Strindberg, inte han som skrev utan den Strindberg som for med ballong med Andrée och Fraenkel mot Nordpolen. Är detta sant är muren en sensation. Eller visste ni att det fanns lätbetong redan på ballongferarnas tid? Helga Broman och jag tvivlar.

Göts

Här, på balsalens fondvägg, hänger de stora speglar som Oscar II skänkte Dalarösocieteten.

Teckning: SVEN RYDÉN

Huset som överlevde.

Vi tar tacksamt emot kompletterande uppgifter om denna bild. information@dalarohembygd.se
Detta dokument har sammanställts 2024.

JUST SOM entusiasterna för skärgårdsidyllen Dalarö går en ojämn match mot kallsinniga myndigheter för att få ha sitt 110-åriga apotek kvar, kan de fira en seger på ett frontavsnitt. Efter tusen om och många men har de fått det gamla Societetshuset förklarat som byggnadsminne. Föreningen Skärgårdsbröderna med eldsjälar som vrakforskaren Anders Franzén och läkaren Sigge Urwitz har satsat 10 000 kronor som ett första bidrag för restaureringen och självaste riksantikvarien har spätt på 15 000 kronor.

Societetshuset skall återställas i det skick det hade på Oscar II:s tid. Då var Dalarö ett ostkustens Marstrand. Kungen ankrade med "Drott" och tog in i trerumssviten och det blev lysande baler i stora salongen.

◇

DE SOM FÖR hundra år sedan reste till badort skulle skriva in sig i därvarande societet. Dalarös Societetshus öppnades 1865 och det drog till sig en namnkunnig krets av sommargäster. Här glammade Heidenstam och Oscar Levertin, August Blanche hann tillbringa fyra somrar i kåken innan han gick bort 1868 och på senare tid drog skådespelarvärlden in. Teatermannen August Lindberg bodde här med sina barn, Per som blev regissör och döttrarna som gifte in sig i kulturen, Greta med Tor Bonnier och Stina med Hjalmar Bergman.

◇

FAST HJALMAR var ju så förskräckligt blyg. Han älskade Stina men på balerna i Societetshuset stod han ute i trappan och kikade genom räckets spjälor medan Stina dansade med andra kavaljerer. Nåja, de blev så småningom gifta ändå och tillbringade ett 20-tal somrar i denna del av skärgården. Stina återvände ofta till sitt ungdoms Societetshus så länge hon orkade. På 50-talet, när Hjalmar Mehr bodde här om somrarna, kom hon hit och propsade att få följa med på abborrmete som var en av hennes lidelser.

— De satt efteråt här i köket och skröt om sina fiskebravader,

Ökar mest i svensk dagspress
SVENSKA DAGBLADET Del 1
Nr 339 VECKA 51 MÅNDAGEN DEN 14 DECEMBER 1981 Vardagar 2:50 Söndagar 2:75
Telefon till SvD 08/22 50 00

säger Helga Broman som ägt det gamla Societetshuset sedan 1958 då hon satte stället i stånd i mån av kassa och förmåga.

Men de lövsågade verandorna var borta redan när hon trädde till. Först nu när huset blivit kultur finns det utsikter att bygga upp dem igen som på salig monarkens tid. Hans rum är ännu bevarade och de stora speglarna som Oscar II skänkte Dalarösocieteten pryder ännu fondväggen i balsalen. De inramas av tapeter som suttit där sedan 1854 utan att förlora färgen.

◇

RUNT SOCIETETSHUSETS trädgård löper en mur. Och somliga vill påstå att den murats av Strindberg, inte han som skrev utan den Strindberg som for med ballong med Andrée och Fraenkel mot Nordpolen. Är detta sant är muren en sensation. Eller visste ni att det fanns lättbetong redan på ballongfararnas tid? Helga Broman och jag tvivlar.

Gös